
Talousarvio 2022 Taloussuunnitelma 2022–2024

3.4. Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Vastuualue: Sosiaali- ja terveydenhuolto

Vastuhenkilö: Sosiaali- ja terveysjohtaja

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2022–2024

Kirstynyt kuntatalous ja koronaepidemia haastavat sosiaali- ja terveystointia ja sen henkilöstöä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelun, väestönkasvun ja väestön ikääntymisen ohessa. Kuntalaisten moninaiset lisääntyneet palvelutarpeet ja pitkittyneen pandemian seurauksena syntynyt palvelu- sekä hoitovelka edellyttävät uusien palveluiden kehittämistä ja olemassa olevien palveluiden sekä voimavarojen lisäämistä tulevina vuosina. Sote-uudistusta koskevat lait hyväksyttiin ja sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen ja pääasiallinen tuottaminen siirtyvät Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Samassa yhteydessä sote-palveluiden rahoitus ja ohjaus siirtyvät valtiolle.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2022

Soten tulokertymä pienenee vuodesta 2021 vuoteen 2022.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain muutokset 1.7.2021 ja 1.1.2022 vähentävät tuloja mm. ikääntyneiden ja terveydenhuollon palveluissa.

Erikoissairaanhoidon on varattu 1 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2021, mikä on 1 milj. e vähemmän kuin mitä Hus kunnalle vuodeksi 2022 esittää. Vammaispalveluihin on varattu 0,25 milj. e enemmän ja mm. tehostetun palveluasumisen kustannukset nousevat runsaat 0,4 milj. e voimakkaasti lisääntyneestä ympärivuorokautisesta paikkatarpeesta johtuen. Kustannuksia ikääntyneiden palveluissa lisää myös valmistautuminen 1.4.2023 asteittain voimaan tuleva 0,7 työntekijän henkilöstömitoitus. Vuoden 2022 alusta henkilöstölisäyksen tarve on 4 hoiva-avustajaa ja 1.4.2023 5 lähihoitajaa. Talousarvio esitykseen on sisällytetty sopeuttamisohjelmassa esitetyistä säästökohteista valtaosa.

Talousarvio sisältää uusia virkoja ja toimia avosairaanhoidon vastaanotolle, suun terveydenhuoltoon ja aikuissosiaalityöhön. Nk. hoitotakuu, jolloin lääkäriin on päästävä kiireettömälle ajalle 7 päivässä tulee olemaan mahdotonta toteuttaa nykyresurssein. Suun terveydenhuollon henkilöstön riittämättömyyteen on kiinnitetty huomiota tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa useampana vuotena.

Vuosien 2020 ja 2021 aikana koronapandemian seurauksena syntynyt hoito- ja palveluvelka tulee saada tasapainoon, etteivät jo entisestään pitkiksi venyneet jonot kasva. Koronapandemian seurauksena nousseet uudet palvelutarpeet tulee hoitaa ja lisäksi huolehtia normaalitoiminnasta. Henkilöstö on tämän pitkään jatkuneen poikkeavan tilanteen vuoksi erittäin kuormittunutta ja henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2022

Valtuustokauden tavoite	Sitova tavoite 2022	Mittari
-------------------------	---------------------	---------

<p>Asiakaskokemuksen mittaus on jatkuva. Asiakaskokemuksen mittaustulos julkaistaan kuukausittain.</p>	<p>Sosiaali- ja terveystieteiden osaston asiakaskokemusta mitataan Nikkilän sotetalon kolmessa pisteessä (pohja-, 1. ja 2. kerroksessa), Söderkullan neuvolassa ja suun terveydenhuollossa.</p>	<p>75 % vastanneista on tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä</p>
<p>Määritämme palvelulupaukset keskeisille asiakaspalveluille.</p>	<p>Kuntalaisten lähettämiin kysymyksiin ja palautteisiin vastataan mahdollisimman pian.</p> <p>Saattohoito kotona mahdollistetaan asiakkaan niin halutessa.</p> <p>Parannamme palveluiden 24/7 saatavuutta ja tavoitettavuutta</p> <p>Kasvisruoka on tarjolla kaikissa kouluissa, kaikille halukkaille, jokaisena koulupäivänä.</p> <p>Otetaan käyttöön sähköinen ruokajätteen seurantajärjestelmä.</p>	<p>Käytössä olevien palautekanavien prosessit on kuvattu ja vastuuhenkilöt nimetty. Vastauksissa kerrotaan asiakkaalle vähintään, että miten asia etenee ja ohjataan tarvittaessa asiakasta eteenpäin.</p> <p>Tavoite on saavutettu. Saattohoito mahdollistetaan kotona jatkossakin asiakkaan niin halutessa.</p> <p>Takaisinsoittojärjestelmä on laajasti käytössä sosiaali- ja terveystieteiden osastolla ja siihen voi pääsääntöisesti jättää viestin 24/7.</p> <p>OmaOlo palvelu on otettu käyttöön ja sen käyttöä laajennetaan vuonna 2022.</p> <p>Tavoite on saavutettu ja sitä ylläpidetään.</p> <p>Tavoite on saavutettu ja sitä ylläpidetään.</p>
<p>Asiakas voi käyttää kunnan palveluita 24/7 digitaalisten välineiden avulla.</p>	<p>Sähköistä ajanvarausta lisätään.</p>	<p>Oma Olon tarjoamia sähköisen ajanvarauksen mahdollisuuksia on lisätty.</p> <p>Sähköinen ajanvaraus matalankynnyksen lapsiperheiden palveluihin on otettu käyttöön.</p>
<p>Valmistaudutaan mahdollisiin valtakunnallisiin Sote- ja maakunta muutoksiin</p>	<p>Varmistetaan sipoolaisten hyvät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut myös sote-uudistuksen jälkeen.</p>	<p>Sipoo on edustettuna kaikissa sote- valmisteluelimissä.</p>

Työntekijöiden hyvinvointiin ja johtamisen muutokseen panostetaan. Uudet tehtäväkuvaukset on tehty ja organisaatio on selkeä.	Sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöiden siirtyminen Itä-Uudenmaan Hyvinvointialueelle toteutetaan hallitusti.	Henkilöstön osallistamisesta ja tiedottamisesta on huolehdittu systemaattisesti.
Työhyvinvointikysely tehdään vuosittain.	Hyödynnetään Sosiaalisen pääoman kyselyä työhyvinvoinnin kehittämisessä.	Sosiaali- ja terveysosasto on valinnut kaksi osastotasoista kehittämiskohdetta.
Sipoon kunnan verrannolliset toimintamenot asukasta kohden laskevat joka vuosi.	Sote osallistuu Kuntaliiton Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannukset vuonna 2022 –vertailuun.	Ikävakioidut kustannukset e/asukas pysyvät vertailukuntien edullisimmassa neljänneksessä.

Riskianalyysi

SITOVAT TALOUSTAVOITTEET VUONNA 2022								
SITOVUUSTASO TOIMINTAKATE								
sis.+ ulk.erät	1 000€	TP 2020	TA 2021	TPE 2021	VK 2022	KJ 2022	TAE 2022	TA 2022
TULOT		9 857	9 638		9 502			
MENOT	-	69 925	- 70 545		- 72 243			
TOIMINTAKATE	-	60 068	- 60 908	-	- 62 741	-	-	-
Menot euroa/asukas	-	3 224	- 3 192	-	- 3 197	-	-	-

TOIMINTAKATE TULOSALUEITTAIN								
sis.+ ulk.erät	1 000€	TP 2020	TA 2021	TPE 2021	VK 2022	KJ 2022	TAE 2022	TA 2022
Hallinto ja talous	-	953	- 755		- 739			
Lapset ja nuoret	-	5 694	- 6 210		- 6 326			
Työikäiset	-	36 960	- 35 696		- 36 727			
Ikääntyneet	-	16 438	- 18 246		- 19 007			
Ruokapalvelu	-	24	-		58			

sis.+ ulk.erät	1 000 €	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TPE 2021	TAE VK 2022	TS 2023	TS 2024
Tuloarvio		11 424	9 857	9 638	0	9 501	0	0
Määräraha		-68 562	-69 925	-70 545	0	-72 243	0	0
Toimintakate	Netto	-57 138	-60 068	-60 908	0	-62 741	0	0
Määrärahan muutos %		5,1	7,2	2,9	-100,0	#JAKO/0!		
Määrärahan muutos euroina		-3 326	-4 689	-1 983	70 545	-72 243		
Toimintakatteen muutos %		7,3	12,8	6,6	-100,0	#JAKO/0!		
Toimintakatteen muutos euroina		3 880	6 810	3 769	-60 908	62 741		
Asukkaat	31.12	21 170	21 687	22 100	22 100	22 600	23 100	23 600
Nettomenot	euroa/asukas	-2 699	-2 770	-2 756	0	-2 776	0	0
Henkilöstö 31.12.								
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	368	363	363	349	352	0,0	0,0
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-186 310	-192 632	-194 339	0	-205 235		
Toimintakulut		-68 562	-69 925	-70 545	0	-72 243		
Ulkoiset kulut		-63 556	-65 064	-65 309	0	-68 205		
Sisäiset kulut		-5 006	-4 861	-5 236		-4 038		
Henkilöstökulut		-18 786	-18 938	-18 067		-18 896		
Palveluiden ostot		-36 977	-38 885	-40 221		-42 072		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-3 109	-3 108	-3 197		-3 253		
Avustukset		-3 797	-3 397	-3 345		-3 557		
Muut toimintakulut, ulkoiset		-888	-737	-479		-428		
Toimintatuotot		11 424	9 857	9 638		9 502		
Ulkoiset tuotot		8 215	6 925	6 230		6 049		
Sisäiset tuotot		3 209	2 932	3 407		3 453		
Myyntituotot		2 913	2 526	1 538		1 663		
Maksutuotot		3 871	3 138	3 653		3 531		
Tuet ja avustukset		98	17	5		11		
Muut toimintatuotot		1 333	1 245	1 035		844		

Talousarvio 2022 Taloussuunnitelma 2022–2024

3.4. Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Tulosyksikkö: Hallinto ja talous

Vastuhenkilö: Sosiaali- ja terveysjohtaja

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2022–2024

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelulla tulee olemaan vaikutuksia myös talouden ja hallinnon henkilöstön asemaan. Henkilöstö, joka työskentelee talouden ja hallinnon parissa sosiaali- ja terveysosastolla, mutta myös henkilöstö esim. kunnan Hallinto- ja talouskeskuksesta, joka tekee yli 50 % työstään sotelle siirtyy liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti Hyvinvointialueiden palvelukseen.

Soten Hallinnon ja talouden henkilöstö osallistuu myös kunnan hallinto- ja talouspalveluiden kehittämiseen, jotta kunnassa toiminnalle asetetut tavoitteet saavutetaan.

Vuodesta 2021 lähtien Sipoon kunta on vastannut vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun työnantajamallin palkkahallinnon, neuvonnan ja ohjauksen järjestämisestä itäisen Uudenmaan kunnille.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2022

Toimintaan ei ole suunniteltu muutoksia, joilla olisi taloudellisia vaikutuksia.

Toiminnan volyymin kehitys

Tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA2022
Ikävakioidut sosiaali- ja terveystoimen toimintakulut, euroa/asukas	3 228	3230	3240	3330

Hallinto ja talous sis.+ ulk.erät	1 000 €	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TPE 2021	TAE VK 2022	TS 2023	TS 2024
Tuloarvio		0	0	0		60		
Määräraha		-598	-953	-755		-799		
Toimintakate	Netto	-598	-953	-755	0	-739	0	0
Määrärahan muutos %		-11,7	40,8	26,3	-100,0	18,0	-100,0	-100,0
Määrärahan muutos euroina		79	-276	-157	755	-201		
Asukkaat	31.12.	21 170	21 687	22 100	22 100	22 600	23 100	23 600
Nettomenot	euroa/asukas	-28	-44	-34	0	-33	0	0
Henkilöstö 31.12.								
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	9	10	10	10	11		
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-66 422	-95 325	-75 480	0	-72 618		

Talousarvio 2022 Taloussuunnitelma 2022–2024

3.4. Sosiaali- ja terveystieteiden osasto

Tulosyksikkö: Lasten ja nuorten kasvun ja kehityksen tukeminen sekä lapsiperheiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen (LNP)

Vastuhenkilö: Palvelujohtaja

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2022–2024

Sipoon väestö kasvaa edelleen ja lapsiperheiden palveluissa tämä näkyy lisääntyvänä palvelutarpeen kasvuna. Palveluita kuormittanut koronapandemian hoito on vaikuttanut ennaltaehkäisevien palvelujen tarjontaan ja kasvattanut jonkin verran myös raskaamman tuen tarpeessa olevien lasten määrää. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä neuvolan toiminnoista on jouduttu siirtämään henkilöstöä mm. tartunnan jäljitystehtäviin. Myös rokotukset ovat työllistäneet henkilöstöä. Poikkeustilanteen kesto ja sen vaatimuksia on vaikea arvioida vuoden 2022 osalta, mutta edelleen on varauduttava epidemian vaikutuksiin.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen kysyntä on tasaisesti kasvanut ja sen ennakoitaan kasvavan vuonna 2022. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on käynnistynyt yhteinen suunnittelu näiden palvelujen parantamiseksi ja nopeamman hoitoon pääsyn mahdollistamiseksi. Osittain palveluita on saatu hankittua ostopalveluna, mutta hyvinvointialueella on tavoitteena saada hoito ja tuki suunnitelmalliseksi ja entistä vaikuttavammaksi.

Lapsiperheiden tukeminen sosiaalihuollon ja lastensuojelun piirissä on muuttunut entistä haastavammaksi. Pitkittynyt koronapandemia on osittain vaikuttanut siihen, että perheiden tuen tarve ei ole tullut näkyviin oikea-aikaisesti. Mm. talousvaikeudet, arjen rakenteiden ja rytmien järkkäytyminen, kadonneet sosiaaliset tukiverkostot ovat tekijöitä, jotka ovat saattaneet kriisiyttää perheiden tilanteen. Avun saannin viivästyttä tarviin useammin raskaampia tukitoimia, esim. Lastensuojelun avohuollon tai sijaishuollon palveluita. Sijaishuollossa keskitytään perhehoidon kehittämiseen, joka on vaikuttavampaa ja lisäksi edullisempaa.

Muodollisesti kelpoisten, kokeneiden ja kaksikielisten ammattilaisten saatavuus on vaikeaa. Henkilöstön pysyvyys on merkittävä menestystekijä sekä taloudellisesti että palvelujen laadun kannalta. Henkilöstön hyvinvointiin ja hyviin työoloihin halutaan edelleen panostaa voimakkaasti. Mm. Lastensuojelulain tuleva uudistus pyrkii parantamaan lastensuojelun sosiaalityön laatua uusien asiakasmitoituksin. Tämä vaikuttanee myönteisesti myös työoloihin lastensuojelussa.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2022

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus tuo tullessaan muutoksia lapsiperheiden palveluihin. Oppilas- ja opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit siirtyvät hyvinvointialueelle 1.1.2023. Hyvinvointialueen suunnittelu sekä asiakkaiden palvelupolut tullaan rakentamaan uudelta pohjalta yhteistyössä kaikkien hyvinvointialueen toimijoiden ja kuntien kanssa. Vuoden 2022 aikana onkin odotettavissa, että suunnitteluun ja kehittämiseen on kohdennettava työvoimaa. Tämä saattaa vaikuttaa myös palvelujen saatavuuteen heikentävästi. Lasten ja nuorten henkisen hyvinvoinnin edistäminen on edelleen vuoden 2022 tärkeänä painopisteenä ja hyvinvointialueella käynnistyy suunnittelu oman mielenterveys- ja päihdeyksikön perustamisesta alueelle. Lasten toimintaterapian kasvaneeseen tarpeeseen vastataan perustamalla oma toimintaterapeutin vakanssi, joka tuo lisäkustannusta nettona n. puolen vakanssin verran.

Toiminnan volyymin kehitys

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Kunnassa syntyneiden lasten määrä/ Alle 12 kk kuntaan muuttaneiden määrä	190/200	192/200	192/210	170/200
Kodin ulkopuolelle sijoitettu 0-17-vuotiaat vuoden aikana	36	33	39	40
Lastensuojeluilmoitukset ja SHL:n mukaiset yhteydenotot	630	605	650	655
Lastensuojelun ikävakioidut kustannukset	93	88	98	98

Lapset ja nuoret sis.+ ulk.erät	1 000 €	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TPE 2021	TAE VK 2022	TS 2023	TS 2024
Tuloarvio		1 606	659	464		315		
Määräraha		-6 467	-6 353	-6 674		-6 641		
Toimintakate	Netto	-4 861	-5 694	-6 210	0	-6 326	0	0
Määrärahan muutos %		3,7	1,9	3,2	-100,0	-0,5	-100,0	#JAKO/0!
Määrärahan muutos euroina		-232	-118	-207	6 674	33		
Asukkaat	31.12	21 170	21 687	22 100	22 100	22 600	23 100	23 600
Nettomenot	euroa/asukas	-230	-263	-281	0	-280	0	0
Henkilöstö 31.12.								
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	58	60	60	49	49		
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-111 505	-105 875	-111 235	0	-135 536		

Talousarvio 2022 Taloussuunnitelma 2022–2024

3.4. Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Tulosyksikkö: Työikäisen väestön toimintaedellytysten vahvistaminen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Vastuuhenkilö: Johtava lääkäri

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2022–2024

Sipoon voimakkaana jatkuva väestönkasvu lisää jatkuvasti palveluiden tarvetta Työikäisten palveluissa. Samanaikaisesti väestön ikääntyminen muodostaa suuren haasteen erityisesti terveyspalveluille. Vuosina 2020–2021 koronapandemia on entisestään lisännyt tätä haastetta kertyneen hoitovelan muodossa. Hoitovelkaa on kertynyt mm. Avosairaanhoidon, Suun terveydenhuoltoon sekä Fysioterapiaan ja muuhun kuntoutukseen. Pandemian jatkuminen vielä syksyllä 2021, samanaikaisesti koronarokotusten kanssa, on siirtänyt hoitovelan purku-urakan tulevaisuuteen. Hoitovelan purku kohtuullisessa ajassa ja ajanvarausjonojen palauttaminen siedettävälle tasolle vaatii lisäresursointia. Koronapandemiasta voi vielä vuonna 2022 aiheutua myös suoria kustannuksia, mm. mikäli nykyiset testaus- ja jäljittämiskäytännöt jatkuvat ja jos valtakunnallisesti päätetään antaa laajasti myös kolmas koronarokoteannos. Koronapandemian mahdollisia suoria lisäkustannuksia ei ole huomioitu vuoden 2022 talousarviossa, koska ne ovat vaikeasti ennustettavissa ja niihin lienee saatavissa valtionkorvauksia.

Viime vuosien mm. voimakkaaseen kasvuun ja työttömyyteen liittyvät lieveilmiöt ovat viime vuosina lisänneet kuormitusta mm. päihde- ja mielenterveyspalveluissa sekä aikuissosiaalityössä ja koronapandemia on lisännyt tätä kuormitusta entisestään. Tämä aiheuttaa kuormitusta henkilöstölle ja lisää myös ostopalvelukustannuksia.

Terveyskeskuksen sairaalassa kuormitus on jatkunut voimakkaana, mikä rasittaa osaston henkilökuntaa ja aiheuttaa ajoittaisia vaikeuksia ottaa vastaan potilaita erikoissairaanhoidosta ja päivystysvastaanotolta. Osastolla on havaittu, että toimintakyky osastohoitoa tarvitsevilla on entistä huonompaa ja yhä useampi tarvitsee osastojakson jälkeen asumispalvelupaikan. Osittain tämä liittyy väestön ikääntymiseen, mutta myös koronapandemialla on ollut vaikutusta ilmiöön.

Väestön kasvu ja ikääntyminen näkyvät myös erikoissairaanhoidon kustannuksissa. Avosairaanhoidon ja erikoissairaanhoidon uusien konsultaatio- ja yhteistyömallien avulla pyritään hillitsemään erikoissairaanhoidon tarpeen ja kustannusten lisääntymistä.

Söderkullan uuden sosiaali- ja terveysaseman rakentaminen on alkanut osana laajempaa yksityistä rakennushanketta ja uusien tilojen arvioidaan tulevan käyttöön loppuvuodesta 2022.

Suurin tuleva muutos on sote-uudistus ja vuoden 2023 alusta toimintansa aloittava Itä-Uudenmaan hyvinvointialue. Muutos tulee vaatimaan hyvin paljon suunnittelu- ja muutostyötä vuoden 2022 aikana, mikä tulee näkymään myös työikäisten palveluissa.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2022

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) on talousarviovalmisteluissaan alustavasti laskenut Sipoon erikoissairaanhoitopalveluiden vuoden 2022 kustannuksiksi 23,6 milj. Euroa, mikä tarkoittaa runsaan 2 milj. euron nousua verrattuna Sipoon vuoden 2021 talousarviossa erikoissairaanhoitopalveluille varattuun määrärahaan, joka oli noin 0,7 miljoona alle HUS:in palvelusuunnitelman vuodelle 2021. Kehysvalmistelun perusteella tässä talousarviossa on lisätty HUS:in kustannuksia 1 milj. e verrattuna vuoden 2021 talousarvioon. Tämä on 1 milj. e vähemmän kuin HUS:in palvelusuunnitelmassa.

Kesällä 2021 voimaan tullut asiakasmaksulain muutos vähentää vuoden 2022 asiakasmaksukertymää terveyspalveluissa, sekä maksukattomuutosten että ilmaisten hoitajakäyntien kautta. Myös vuonna 2022 valtakunnallisesti alkava suolistosyövän seulonta aiheuttaa pienen lisäkustannuksen työikäisten palveluihin.

Talousarviossa vuodelle 2022 on myös huomioitu muutama väestökasvun ja koronavelan takia välttämätön henkilöstölisäys. Jonojen ja koronavelan purkamiseksi on budjetoitu lääkäri-hoitajatyöpari Avosairaanhoitoon ja hammaslääkäri-hammashoitajatyöpari Suun terveydenhoitoon. Työikäisten lisääntyneiden sosiaalisten ongelmien tukemiseksi on budjetoitu aikuissosiaalityöhön sosiaaliohjaaja päihde- ja mielenterveystyöhön.

Toiminnan volyymin kehitys

Tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Perusterveydenhuollon ikävakioidut toimintakulut, euroa/asukas	612	699	610	615
Erikoissairaanhoidon ikävakioidut toimintakulut, euroa/asukas	1 190	1 180	1 210	1 245
Toimeentuloturvan ja työllistämisen ikävakioidut toimintakulut, euroa/asukas	102	108	100	103

Työkäiset sis.+ ulk.erät	1 000 €	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TPE 2021	TAE VK 2022	TS 2023	TS 2024
Tuloarvio		3 307	2 915	2 797		2 595		
Määräraha		-38 945	-39 874	-38 494		-39 322		
Toimintakate	Netto	-35 638	-36 960	-35 696	0	-36 727	0	0
Määrärahan muutos %		4,9	7,4	-1,2	-100,0	2,2	-100,0	#JAKO/0!
Määrärahan muutos euroina		-1808	-2737	452	38494	-828		
Asukkaat	31.12.	21 170	21 687	22 100	22 100	22 600	23 100	23 600
Nettomenot	euroa/asukas	-1 683	-1 704	-1 615	0	-1 625	0	0
Henkilöstö 31.12.								
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	133	119	119	126	114		
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-292 822	-335 079	-323 477	0	-344 931		
Erikoissairaanhoidon erät								
Erikoissairaanhoidon erät						TAE VK 2022	TS 2023	TS 2024
Tuloarvio								
Määräraha		-22 604	-22 877	-23 494		-24 177		
Toimintakate	Netto	-22 604	-22 877	-23 494	0	-24 177	0	0
Määrärahan muutos %		7,7	9,0	3,9	-100,0	2,9		
Määrärahan muutos euroina		-1 621	-1 894	-890	23 494	-683		

Talousarvio 2022 Taloussuunnitelma 2022–2024

3.4. Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Tulosyksikkö: Ikäihmisten ja vammaisten hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen

Vastuuhenkilö: Palvelujohtaja

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2021–2024

Ikäihmisten määrä jatkaa kasvuaan seuraavina vuosina voimakkaasti. Sipoossa yli 65-vuotiaiden määrä on kasvanut vuosina 2017-2020 yli 10 %. Erityisesti kasvua on tapahtunut 75-84 - vuotiaiden ikäryhmässä 18 % ja 85-100 - vuotiaiden ikäryhmässä 11 %, tämä asettaa haasteita palvelujen järjestämiselle. Palveluiden tarve kasvaa erityisen voimakkaasti 85 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä. Kotona-pärjäämistä tukevat ennaltaehkäisevät toiminnot, tukipalvelut ja kotihoito sekä kotikuntoutus. Kasvava ikäihmisten määrä ennustaa myös kasvavaa palveluiden tarvetta mukaan lukien tehostetutta palveluasuminen lähivuosina.

Pandemia-aika on lisännyt edelleen ikääntyneiden huoli-ilmoitusten määrää. Ikääntyneiden toimintakyky on heikentynyt nopeasti ja tämä näkyy kasvavana määränä tehostetun palveluasumisen tarpeena. Lisäksi myös raskashoitoisten asiakkaiden määrä on kasvanut kotihoidossa kuin yksiköissäkin. Omaishoitajat ovat enenevässä määrin kuormittuneita ja sitä kautta myös palveluiden tarve on kasvanut.

Lisäksi myös ikääntyneiden palveluissa on huomioitava yhä enemmän tämän hetken ilmiöt, kuten turvattomuus, aggressiivisuus, päihteet ja yksinäisyys. Lisäksi myös yli 75-vuotiaiden määrän voimakkaasti kasvaessa muistisairaiden määrä lisääntyy, mikä näkyy lisääntyvänä ympärivuorokautisen palvelun tarpeena ja yksiköissä haastavasti käyttäytyvien asiakkaiden määrän kasvuna.

Tämä kaikki tulee vaikuttamaan työntekijöiden tarpeeseen, niin kotihoidossa, ennaltaehkäisevissä palveluissa, kuntoutuksessa kuin päivätoiminnassa. Tämän vuoksi on huolehdittava työntekijöiden hyvinvoinnista ja kuormittumisen vähentämisestä. Työntekijöiden saatavuus on jo nyt vaikeaa ja toimia on tämän vuoksi täyttämättä. Rekrytointivaikeuksiin vaikuttaa mm. rajallinen julkinen liikenne ja kaksikielisyys vaatimus.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2022

Vammaispalveluihin on vuoden 2020-2021 aikana tullut toistakymmentä uutta asiakasta. Asiakkuuksia on tullut lisää mm. asumispalveluihin, kodin muutostöihin, kuljetuspalveluihin ja henkilökohtaiseen apuun ja tämä nostaa vammaispalveluiden kustannuksia. Erityisesti henkilökohtaisen avun määrä on noussut. Vammaispalveluissa meneillään oleva kuljetuspalveluiden kilpailutuksen kustannuksia ei vielä voida tarkasti arvioida, mutta ennustetaan, että kustannukset tulevat kasvamaan.

Tehostetun ympärivuorokautisen asumispalvelun tarve erityisesti ikääntyneillä on ollut vuoden 2020 heinäkuusta alkaen voimakkaassa kasvussa. Vuoden 2021 talousarviossa varauduttiin 54 paikan ostoon, syksyllä käytössä on 62 paikkaa ja vuodelle 2022 on määrärahaa varattu 67 paikalle. Lisäksi vanhuspalvelulain muutos hoitajamitoituksessa 0,7 työntekijään/asukas vaikuttaa henkilöstömäärään nostavasti, tarve hoiva-avustajille on yksiköissä vuonna 2022 yhteensä neljälle uudelle vakanssille ja vuonna 2023 tarve on viidelle uudelle lähihoitajavakanssille. Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut siirtyvät Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle 2023 vuoden alusta.

Toiminnan volyymin kehitys

TP 2019 TP 2020 TA 2021 TA 2022

Tunnusluvut

Vanhuspalveluiden ikävakioidut toimintakulut,

euroa/asukas 712 741 720 750

Vammaisten ikävakioidut toimintakulut,

euroa/asukas 346 345 352 360

Ikääntyneet ja vammaiset sis.+ ulk.erät	1 000 €	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TPE 2021	TAE VK 2022	TS 2023	TS 2024
Tuloarvio		3 184	3 196	2 761		2 821		
Määräraha		-19 451	-19 634	-21 007		-21 828		
Toimintakate	Netto	-16 267	-16 438	-18 246	0	-19 007	0	0
Määrärahan muutos %		7,6	8,6	8,0	-100,0	3,9	-100,0	#JAKO/0!
Määrärahan muutos euroina		-1372	-1555	-1556	21007	-821		
Asukkaat	31.12.	21 170	21 687	22 100	22 100	22 600	23 100	23 600
Nettomenot	euroa/asukas	-768	-758	-826	0	-841	0	0
Henkilöstö 31.12.								
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	136	139	139	135	143		
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-143 022	-141 253	-151 132	0	-152 645		

Talousarvio 2022 Taloussuunnitelma 2022–2024

3.4. Sosiaali- ja terveystoiminta

Tulosyksikkö: Ruokapalvelut

Vastuhenkilö: Ruokapalvelupäällikkö

Toimintaympäristö ja sen muutokset 2022 – 2024

Jokipuiston koulun saneeraus valmistuu ja koulu otetaan käyttöön syksyllä 2022, silloin myös siellä saneerattu keittiö aloittaa toimintansa, keittiössä otetaan käyttöön Cook&Chill -toimintamalli.

Alkuvuodesta 2022 selvitetään ruokapalveluiden järjestäminen kunnassa sote- uudistuksen jälkeen vuoden 2023 alusta, kun ruokapalvelut osittain siirtyvät sosiaali- ja terveystoimintamallin mukana Itä - Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Kasvis- ja lihattoman ruoan lisäämistä tarjonnassa jatketaan, kestävä kehityksen ja hyvinvointihyötyjen edistämiseksi. Myös kasvis- ja vegaaniruoan reseptiikan kehittäminen jatkuu.

Valtioneuvoston julkisiin hankintoihin hyväksytyt periaatepäätökset mukaisesti Sipoon Ruokapalveluissa huomioidaan edelleen tarjottavan ruuan kotimaisuusaste, ympäristön kannalta hyvät viljelymenetelmät, eläinten hyvinvointi ja terveys sekä elintarviketurvallisuus. Periaatepäätös hankintojen vastuullisuudesta huomioidaan erityisesti lisättäessä kala-, siipikarja- ja kasviruokien tarjontaa. Työ ruokahävikin vähentämiseksi jatkuu. Pysymme edelleen Portaattaluomun ohjelmassa portaalla kolme.

Henkilöstön rekrytoinnin vaikeutuminen myös ruokapalveluissa lisää huolta työvoiman riittävydestä tulevaisuudessa.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2022-2024

Sisäiset vuokrat lisääntyvät 0,08 milj. e vuodessa, tähän vaikuttaa mm. koulukeskuksen keittiön saneerauksen valmistuminen ja yleiset vuokrankorotukset.

Ruoan kuljetuskustannukset vähenevät n. 0,02 milj. e Cook&Chill -toimintamallin laajetessa, koska kylmänä toimitettavan ruoan kuljetustarve on vain kolme kertaa viikossa.

Toiminnan volyymin kehitys

Tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Keittiöt, valmistus + jakelu	3+25	3+25	3+23	3+23
Kouluruokailuun osallistujat	617 858	537 654	614 572	606 300
Suoritteet, kaikki	1 125 140	990 040	1 014 032	1 010 400
Kustannus/suorite koulussa, Lukkari, euroa	2,48	2,37	2,46	2,78
Kouluruokailuun osallistujat keskimäärin/päivä	3 254	2 875	3 269	3 225
Koululounaan kustannus, euroa	2,50	2,70	2,70	2,70
Päiväkotilounaan kustannus, euroa	2,93	3,25	2,85	2,90

Ruokapalvelu sis.+ ulk.erät	1 000 €	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TPE 2021	TAE VK 2022	TS 2023	TS 2024
Tuloarvio		3 326	3 087	3 615		3 711		
Määräraha		-3 101	-3 111	-3 615		-3 652		
Toimintakate	Netto	225	-24	0	0	58	0	0
Määrärahan muutos %		-0,3	0,1	16,6	-100,0	1,0	-100,0	#JAKO/0!
Määrärahan muutos euroina		8	-2	-514	3615	-37		
Asukkaat	31.12.	21 170	21 687	22 100	22 100	22 600	23 100	23 600
Nettomenot	euroa/asukas	-11	1	0	0	-3	0	0
Henkilöstö 31.12.								
Työpanos laskennallisina virkoina	htv	32	35	35	29	35		
Toimintakulut yhteensä	euroa/htv	-96 894	-88 888	-103 286	0	-104 354		